

CYNGOR CYMUNED LLANARTHNE COMMUNITY COUNCIL

Cofnodion Cyfarfod Mis Ebrill 2022 o Gyngor Cymuned Llanarthne a gynhaliwyd ar-lein ar 05/04/2022 am 19.00

258/2021-2022 Presennol.

Y Cynghorwyr: M Jones (Cadeirydd), P Bowen, E Jenkins, G Jones, C Pugh-Jones, A Isaac.

Clerc.

Cyfieithydd: C Llwyd.

259/2021-2022 Ymddiheuriadau.

Cynghorwyr: Cynghorydd Sir A Davies, H Jones, D John.

260/2021-2022 Datganiadau o fuddiant personol.

Cyng P Bowen - Cofnod **249/2021-2022** Neuadd Bentref Capel Dewi yn prydlesu maes chwarae.

261/2021-2022 Cyfle i'r cyhoedd annerch y Cyngor ar eitemau ar yr agenda.

Cyflwynodd y Cyng M Jones Ms Lowri Johnston i'r cyfarfod. Mynychodd Ms Johnston y cyfarfod i gyfleu cynlluniau ei theulu i gyflwyno cais cynllunio un blaned i Gyngor Sir Caerfyrddin yn y dyfodol agos i aelodau'r cyngor. Prynodd Ms Johnston a James Brown y tir ger Nantgaredig (gweler y map isod) ac maen nhw hefyd yn y broses o gymryd perchnogaeth o'r gilfan gyferbyn â Old Oaks oddi wrth Gyngor Sir Caerfyrddin er mwyn gwella mynediad i'r safle.

Mae'r tir yn cynnwys dau gae sy'n cael eu defnyddio'n wael a choedwig sy'n ymddangos fel pe bai wedi cael ei hanwybyddu ers blynyddoedd ac maen nhw'n gweithio ar gynyddu amrywiaeth bywyd gwyllt a phlanhigion, wedi bod yn torri brwyn a choed. Y bwriad yw gwneud cais am gynllunio Datblygiad Un Blaned, i gyd-fynd â busnes defnydd tir o'r enw Blodau. Bydd y busnes yn darparu blodau lleol i ddylunwyr blodau, gwerthwyr blodau, yn gwerthu i gyfanwerthwyr ac maent hefyd yn edrych ar gyfle posibl i bobl leol gasglu eu blodau eu hunain yn dymhorol. Ar hyn o bryd maent yn ymchwilio ac yn siarad â gwahanol fusnesau ac yn edrych ar wahanol fodelau busnes.

Eu nod yw adeiladu tŷ unllawr, tair ystafell wely ac maen nhw'n edrych ar ddefnyddio coed o'r tir i adeiladu'r adeilad. Mae'r cymhwysiad Un Blaned yn gofyn iddynt adeiladu gan ddefnyddio dulliau 'dim carbon' ac yna i fyw bywyd 'dim carbon'. Maen nhw'n creu eu hynni eu hunain, yn dod o hyd i ddŵr o'r tir ac yn byw bywyd di-wastraff. Byddant yn tyfu eu bwyd eu hunain ac yn edrych ar werthu stoc dros ben yn lleol. Maent yn bwriadu galw'r tŷ yn Bryn Rhuddin ond byddent yn gwerthfawrogi unrhyw adborth ar hyn os oes unrhyw un yn gwybod am enw lleol.

Mynegodd Ms Johnston fod cymuned yn bwysig iawn iddynt ac maent yn edrych ymlaen at fod yn rhan o'r gymuned ac yn cynnig rhoi darn o dir i aelodau'r gymuned leol dyfu eu llyisiau eu hunain. Wrth iddynt baratoi eu cais, gwahoddodd Ms Johnston aelodau'r cyngor i ymweld â'r safle a rhoi adborth ar eu cynnig.

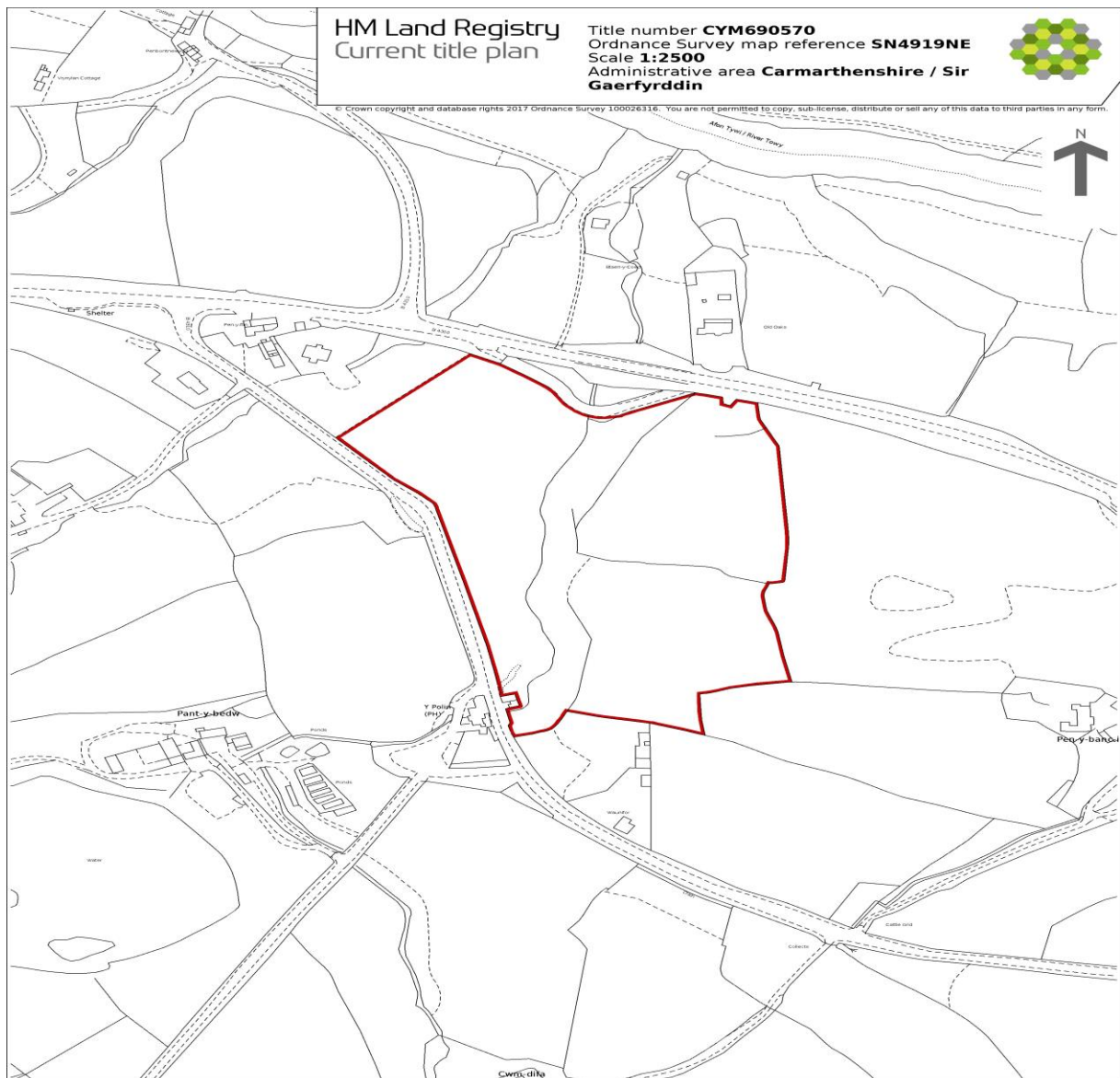
Diolchodd y Cyng M Jones i Ms Johnston am ei chyflwyniad a gwahoddodd aelodau'r cyngor i ofyn unrhyw gwestiynau.

Diolchodd y Cyng G Jones i Ms Johnston am gyflwyniad hynod ddiddorol a holodd faint o dir yr oeddent wedi'i brynu. Atebodd Ms Johnston ei fod yn 6 erw o goedwig a 6 erw o laswelltir. Gofynnodd y Cyng G Jones hefyd sut y byddent yn gwresogi'r eiddo. Datgelodd Ms Johnston y bydden nhw'n insiwleiddio eu cartref yn dda iawn ac yn cael gwres gan ddefnyddio ffynhonnell ddaear.

Gofynnodd y Cyng M Jones a fyddent yn adeiladu'r adeilad eu hunain ac a fyddai modd ei weld o'r briffordd. Dywedodd Ms Johnston y byddai'r eiddo'n cael ei adeiladu yn y cae drws nesaf i'r briffordd er mwyn osgoi'r gost o adeiladu ffordd i'r adeilad ond fe fydden nhw'n plannu coed i gysgodi eu preifatrwydd.

Llongyfarchodd y Cyng E Jenkins Ms Johnston ar eu cynlluniau heriol a gofynnodd a oeddent am dorri'r holl goed i lawr. Dywedodd Ms Johnston fod llythyr wedi dod i law oddi wrth Gyngor Sir Caerfyrddin i gael gwared ar goed gyda gwywiad ynn.

Dymunodd y Cyng P Bowen y gorau i Ms Johnston a'i theulu gyda'i chynlluniau.

262/2021-2022 Ystyried a nodi unrhyw bryderon plismona a/neu ddiogelwch ffyrdd.
Dim.

263/2021-2022 Materion y Cyngor Sir - Cynghorydd Sir A Davies.
Dim.

264/2021-2022 Derbyn adroddiad y Cadeirydd.

Cyhoeddodd y Cyng M Jones fod mam-gu'r Cynghorydd H Jones wedi marw ar 05/04/2022. Cydymdeimlwyd â'r Cynghorydd H Jones.

Dywedodd y Cyng M Jones ei bod wedi mynychu digwyddiad codi arian yn Neuadd Bentref Llanarthne ar 24/03/2022 er budd yr Wcráin a bod £1685.00 wedi ei godi.

Dywedodd y Cyng M Jones bod aelodau CFFI Capel-Arthne wedi mynychu Gŵyl Siarad Cyhoeddus Cymru ar Faes Sioe Llanfair-ym-Muallt ar 27/03/2022. Roedd aelodau hŷn ac iau yn cynrychioli'r sir yn yr adran ddarllen a llongyfarchodd nhw am ddod yn 2il.

Diolchodd y Cyng M Jones i'r Clerc am ei holl waith ychwanegol yn ystod Chwefror a Mawrth ynglyn a'r grwpiau trafod, etholiad a threfnu'r cinio blynyddol.

265/2021-2022 Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion Cyfarfod y Cyngor 08/03/2022.

Penderfynwyd cadarnhau cofnodion 08/03/2022. Cynigwyd gan y Cyng P Bowen ac eiliwyd gan y Cyng E Jenkins.

266/2021-2022 Materion yn codi o'r cofnodion uchod.

Dywedodd y Clerc wrth aelodau'r Cyngor fod yr holl faterion i'w datrys wedi eu gweithredu ac os derbyniwyd gohebiaeth, anfonwyd copi o'r Ebst at bob aelod er gwybodaeth.

267/2021-2022 Derbyn diweddariadau ar faterion gan Llanarthne a Neuadd Bentref Capel Dewi.

Dywedodd y Cyng P Bowen nad oedd unrhyw ddiweddariadau ar gael oherwydd bod Cyngor Cymuned Llanarthne yn trefnu eu cyfarfod wythnos yn gynnar.

268/2021-2022 Nodi gohebiaeth neu restru i'w hystyried yng nghyfarfod y Cyngor sydd i ddod.

Derbyniwyd e-bostgan Gyfarwyddwr Dros Dro GFGC, Ms Catrin Evans ar 20/03/2022 a'i hanfon ymlaen at holl aelodau'r cyngor. Gweler y llythyr a ganlyn -

“Ar ôl trafodaeth helaeth gyda'n huwch reolwyr, staff, Bwrdd Ymddiriedolwyr ac yswirwyr rwy'n ofni bod yr Ardd wedi penderfynu peidio â chefnogi pwynt mynediad agored i'r cyhoedd ym Mhont Felin Gat. Rwy'n siŵr y cewch eich siomi, ond mae angen inni ystyried iechyd a diogelwch nid yn unig ein hymwelwyr, ond ein staff hefyd. Fodd bynnag, mae'r Ardd yn awyddus iawn i weithio gyda'r gymuned a chynnal ewyllys da. Rydym yn barod i ystyried opsiynau amrywiol gan gynnwys cefnogi'r ysgol leol, cynnig cymorth lles ymarfer meddygol lleol, aelodaeth gymunedol am bris gostyngol ar gyfer rhai codau post, diwrnod agored i breswylwyr, defnyddio'r cyfleuster ar gyfer digwyddiadau cymunedol, darparu lleiniau gardd ymhlith llawer o rai eraill yn y gymuned. Gallem ystyried caniatáu mynediad am awr neu ddwy yn ystod oriau agor i aelodau'r gymuned sy'n talu i fyny ond mae angen edrych ar sut y byddai hyn yn gweithio heb amharu ar draffig a pharcio. Fodd bynnag, byddem yn fodlon i aelod o'r gymuned wirfoddoli a chynorthwyo wrth y giât tra'n cael ei gefnogi gan staff yr Ardd. Rydym yn croesawu trafodaeth ac unrhyw awgrymiadau eraill sydd gennych.

Gyda dymuniadau gorau a gobeithio y gallwn ddod o hyd i ateb boddhaol”.

Trafodwyd y llythyr ymateb gan holl aelodau'r cyngor, a phenderfynwyd trefnu cyfarfod rhwng GFGC a'r Cynghorydd Sir A Davies, y Cynghorydd G Jones a'r Clerc cyn cyfarfod mis Mehefin ar 14/06/2022. **Penderfynwyd** i'r Clerc drefnu'r cyfarfod.

269/2021-2022 Cynllunio.

Dim gwrthwynebiadau i'r ceisiadau cynllunio canlynol. Cynigwyd gan y Cyng P Bowen ac eiliwyd gan y Cyng E Jenkins.

PL/03601- Amrywio amodau 2-9 o ganiatâd cynllunio W/39018 mewn perthynas â newid y gosodiad mynediad a gymeradwywyd - Plot 5, Capel Dewi, Caerfyrddin, SA32 8AD.

PL/03768- Dymchwel ysgubor bresennol ac adeiladu 2 annedd - Tir Gerllaw, Capel Canol, Capel Dewi, Caerfyrddin, SA32 8AD.

PL/03804- Estyniad ochr deulawr - Golaur Deri, Capel Dewi, Caerfyrddin, SA32 8AH.

270/2021-2022 Taliadau.

Ardystiwyd y taliadau isod yng nghyfarfod misol mis Mawrth a'u cadarnhau yng nghyfarfod Misol Ebrill. Copïau o anfonebau a anfonwyd at bob aelod yn electronig cyn talu am awdurdodiad. Cynigwyd gan y Cyng C Pugh-Jones ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

Dull Talu	Dyddiad	Cyflenwyr a Manylion	Swm £ gan gynnwys TAW
Ar-lein	18/03/2022	Catrin Llwyd – CCLARTH7	114.00
Ar-lein	18/03/2022	Urdd Gobaith Cymru - Rhodd	50.00
Ar-lein	18/03/2022	SLCC – MEM238856-1 (50%)	85.50
Ar-lein	18/03/2022	CFfl Capel-Arthne - Rhodd	100.00
Ar-lein	18/03/2022	Un Llais Cymru - 1065	122.00
Ar-lein	18/03/2022	JG Evans – Ion, Chwefror, Mawrth Cyflogres	1050.90
Ar-lein	18/03/2022	TR Carruthers - Ion, Chwef, Mawrth Cyflogres	217.19
Ar-lein	18/03/2022	CThEM	409.81
Ar-lein	18/03/2022	Pensiwn Dyfed	374.04
Ar-lein	18/03/2022	Cyngor Sir Caerfyrddin – 96504965 (Llusernau)	854.86
Ar-lein	18/03/2022	Cymdeithas Gymunedol Capel Dewi – Cymorth Ariannol	1200.00
Ar-lein	18/03/2022	Neuadd Bentref Llanarthne – Cymorth Ariannol	1200.00
Ar-lein	29/03/2022	Cymdeithas Gymunedol Capel Dewi – Cyfarfod mis Mawrth	25.00
Ar-lein	29/03/2022	Cylch Meithrin Nantgaredig - Rhodd	100.00
Ar-lein	29/03/2022	Cyngor Sir Caerfyrddin – 96529982 (Taliadau Goleuo)	2543.79

Nodwch leoliad y cronfeydd ar gyfer rhoddion isod:
Urdd Gobaith Cymru (Eisteddfod yr Urdd Sir Gâr 2023) – £50.00 (Adran 137)
CFFI Capel-Arthne - £100.00) (Adran 137)
Cylch Meithrin Nantgaredig - £100.00 (Adran 137)

271/2021-2022

I nodi derbynebaw.

Dim.

272/2021-2022Trafod y posibilrwydd o brydlesu meysydd chwarae Llanarthne a Chapel Dewi.

I weld yr holl gofnodion blaenorol ar y pwnc hwn, ewch i gofnod **249/2021-2022** o gyfarfod mis Mawrth ar 08/03/2022.

Daeth grŵp trafod ynghyd ar 15/03/2022 i drafod y posibilrwydd o brydlesu maes chwarae Llanarthne. Dewch o hyd i'r cofnodion isod -

Presennol.

Y Cynghorwyr: M Jones (Cadeirydd), H Jones, Mr G James, Mr B Liles.

Clerc.

Ymddiheuriadau.

Cyng D John.

Trafod y posibilrwydd o brydlesu Cae Chwarae Pentref Llanarthne.

Croesawodd y Cyng M Jones holl aelodau'r cyngor ac aelodau pwyllgor Neuadd Bentref Llanarthne i'r cyfarfod i wneud penderfyniad i brydlesu offer maes chwarae pentref Llanarthne.

Eglurodd y Cyng M Jones fod y nodyn gan Un Llais Cymru a ddsbarthwyd cyn y cyfarfod wedi egluro'r cyfyngiadau ariannol ar y cyngor cymuned. Roedd y cyfyngiad gwariant yn cadarnhau y byddai'r cyngor cymuned yn wir yn gallu gwario mwy yn rhydd ar offer y parc pe baent o dan berchnogaeth y cyngor cymuned. Fodd bynnag, eglurodd ei bod yn deall efallai y byddai pwyllgor y neuadd yn dal i hoffi cymryd perchnogaeth o'r parc gan eu bod ar hyn o bryd yn cymryd cyfrifoldeb am ei gynnal a'i gadw. Eglurodd y byddai'r cyngor cymuned yn annhebygol o wrthwynebu i Neuadd Bentref Llanarthne gymryd cyfrifoldeb am y ddau faes chwarae fel y cynigiwyd gan Mr G James yn y cyfarfod ar 15/02/2022. Ar hyn o bryd mae'r yswiriant yn cael ei dalu gan y ddau barti ac nid oes unrhyw rwymedigaethau i aelodau'r pwyllgor gan fod Neuadd Bentref Llanarthne yn SCE cofrestredig (Sefydliad Corfforedig Elusennol). Nid yw TAW yn cael ei ystyried yn broblem i'r neuadd bentref gan y byddant yn codi arian digonol i dalu'r holl gostau cysylltiedig fel mewn prosiectau blaenorol dros y blynyddoedd diwethaf. Awgrymodd y Cyng M Jones, pe bai'r neuadd yn penderfynu cymryd perchnogaeth, y gallai Cyngor Cymuned Llanarthne barhau i drefnu ac ariannu'r archwiliadau meysydd chwarae gan eu bod am i'r ddau faes chwarae aros yn ddiogel ac yn cael eu cynnal a'u cadw'n rheolaidd.

Dywedodd y Cyng H Jones y byddai'n llai beichus pe bai'r ddau faes chwarae yn gyfrifoldeb un parti. Gallai'r ased gael ei drosglwyddo'n gyfreithiol i Neuadd Bentref Llanarthne gyda Chyngor Cymuned Llanarthne yn talu'r holl gostau cyfreithiol.

Cododd Mr G James y mater o hyd oes yr offer, y costau cynnal a chadw ac amnewid y cyfarpar.

Ailadroddodd y Cyng M Jones y byddai'r cyllid tuag at gyfarpar newydd gan y cyngor cymuned yn gyfyngedig oherwydd cyfyngiadau archwilio.

Eglurodd y Clerc ei bod hi'n bosib i'r cyngor cymuned brynu offer a rhoi rhodd i Neuadd Bentref Llanarthne os nad yw'n fwy na'r swm penodedig a neilltuwyd y flwyddyn. Yna gallai'r cyngor adennill TAW. Eglurodd y Clerc hefyd y gallai'r holl arian a ddyrannwyd gael ei roi i un parti, ond ni fyddai'n ddoeth gwneud hynny mewn unrhyw gymuned.

Awgrymodd y Cyngorydd M Jones, gan fod y ddwy ochr yn cytuno y byddai'n gliriach i bawb dan sylw fod un sefydliad yn cymryd perchnogaeth a chyfrifoldeb dros y ddwy set o offer maes chwarae, y dylai aelodau pwyllgor y neuadd drafod y posibilrwydd y gallai Neuadd Bentref Llanarthne gymryd perchnogaeth neu Cyngor Cymuned Llanarthne yn cymryd perchnogaeth yn eu cyfarfod nesaf, ac y byddai'n adrodd i aelodau'r cyngor yng nghyfarfod mis Ebrill ar 05/04/2022.

Daeth y cyfarfod i ben am 20.22.

Bu aelodau'r Cyngor yn trafod y cofnodion uchod a chan fod cyfarfod y cyngor cymuned wedi ei gynnal wythnos yn gynnar penderfynwyd aros am ateb gan aelodau pwyllgor Neuadd Bentref Llanarthne i'w drafod yng nghyfarfod mis Mai ar 10/05/2022.

273/2021-2022 I drafod Ffagl Jiwbilî Platinwm y Frenhines 02/06/2022.

I weld yr holl gofnodion blaenorol ar y pwnc hwn ewch i gofnod **250/2021-2022** o gyfarfod mis Mawrth ar 08/03/2021.

Daeth grŵp trafod ynghyd ar 17/03/2022 i drafod dathliadau Jiwbilî Platinwm y Frenhines o fewn y gymuned. Dewch o hyd i'r cofnodion isod -

Presennol.

Y Cyngorwyr: E Jenkins, G Jones, Mr A Jones, Mr T Emmerson, Mrs F Burns (Neuadd Capel Dewi).

Clerc.

Ymddiheuriadau.

Mr B Liles (Neuadd Bentref Llanarthne).

I drafod dathliadau Jiwbilî Platinwm y Frenhines.

Croesawodd y Cyng E Jenkins holl aelodau'r cyngor, aelodau Cymdeithas Gymunedol Capel Dewi ac aelodau pwyllgor Neuadd Bentref Llanarthne i'r cyfarfod i drafod Dathliadau Jiwbilî Platinwm y Frenhines o 02/06/2022 – 05/06/2022. Diolchodd y Cyng E Jenkins i'r Cyng G Jones am fformatio'r agenda ar gyfer y cyfarfod.

Adroddodd y Cyng E Jenkins gofnodion cyfarfod mis Chwefror. Penderfynwyd cadarnhau cofnodion 22/02/2022. Cynigwyd gan Mrs F Burns ac eiliwyd gan Mr A Jones.

Dywedodd y Cyng G Jones wrth bawb oedd yn bresennol fod y trefniadau ffurfiol ar gyfer y dathliadau pedwar diwrnod wedi newid ychydig i'r canlynol.

Ar 02/06/2022, bydd Criwyr y Dref yn cynnal y 'Cyhoeddiad' am 1pm yn cyhoeddi goleuo'r bannau y noson honno, Pipers yn chwarae 'Diu Regnare' am 9.09pm. Mae'n galonogol gweld ledled y wlad ymuno i ganu 'Cân y Gymanwlad' am 9.15pm ar 2 Mehefin 2022, wrth i Bannau Jiwbilî'r Frenhines gael eu goleuo ledled y Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel, Ynys Manaw ac ym mhob un o brifddinasoedd y Gymanwlad, sy'n darparu elfen gymunedol, liwgar arall o'r dathliad Jiwbilî hwn, sy'n cynnwys pobl o bob oed a chefnidir, felly maent yn eich gwahodd i ddod o hyd i'r corau hyn yn lleol o ysgolion, eglwysi, ac ati gan ychwanegu at yr achlysur y noson honno.

Dywedodd Mrs F Burns fod trefniadau wedi newid ychydig ar gyfer digwyddiadau yn Neuadd Capel Dewi a dywedodd Mr A Jones fod y canlynol bellach wedi eu cadarnhau -

02/06/2022 – N/A.

03/06/2022 – Mochyn rhost, adloniant byw (No Mean Biscuit), disgo a bar yn Neuadd Bentref Capel Dewi.

04/06/2022 – 14.00 = Parti plant. 16.00 = Dathliadau henoed.

05/06/2022 – N/A.

Y Clerc i e-bostio Mr B Liles i gadarnhau digwyddiadau yn Neuadd Bentref Llanarthne. Roedd y Cyng G Jones wedi siarad gyda CFFl Capel-Arthne a dywedodd y byddai'r ddwy gymuned yn hoffi cael eu cynnwys yn y digwyddiad.

Eglurodd y Cyng G Jones y byddai cyflwyno cais Loteri Genedlaethol yn her. Cytunwyd na fyddai cais yn cael ei gwblhau ar gyfer arian y Loteri Genedlaethol oherwydd y meini prawf gofynnol, yr amserlen a gwrthodiadau yn y gorffennol.

Dywedodd Mr A Jones na fyddai Neuadd Capel Dewi yn codi tâl am fynediad.

Holodd Mrs F Burns a fyddai CFFl Capel-Arthne yn fodlon addurno'r llochesi bws cymunedol i nodi'r achlysur. gyda baneri, balŵns a baneri am bedwar diwrnod y dathliadau gyda chaniatâd. Penderfynwyd i'r Cyng G Jones ymholi.

Dywedodd Mr A Jones fod Lles Cymunedol Capel Dewi yn cynnig rhoi darn arian coffaol 50c i bob plentyn hyd at ac yn cynnwys blwyddyn 6.

Gofynnodd y Cyng E Jenkins i'r Clerc fformatio taflen A5, yn hysbysu trigolion y gymuned o'r digwyddiadau sy'n cael eu trefnu o 02/06/2022 – 05/02/2022. Y daflen i nodi'r holl ddiwyddiadau sy'n cael eu trefnu gan Gymdeithas Gymunedol Capel Dewi a Neuadd Bentref Llanarthne. Gofynnodd y Clerc i'r holl bartïon e-bostio eu logo a'r holl wybodaeth berthnasol cyn gynted â phosibl i'w alluogi i fformatio'r daflen. Y Clerc i anfon proflen o'r daflen at Mr T Emmerson, Mrs F Burns a Mr B Liles cyn ei hargraffu. Awgrymodd y Cyng E Jenkins y gallai aelodau Cyngor Cymuned Llanarthne ddsbarthu'r taflenni.

Cyfarwyddodd Mrs F Burns y Clerc i ddatgan bod yn rhaid archebu'r mochyn rhost ymlaen llaw a thalu amdano cyn y digwyddiad. Bydd y cyfleuster archebu ar gael ar wefan Capel Dewi. Rhagwelwyd efallai y byddai Neuadd Llanarthne hefyd yn dymuno tynnu sylw at hyn ar gyfer noson Tân Gwyllt nos Iau.

Penderfynwyd na fyddai angen cyfarfod pellach. Estynnodd y Cadeirydd ddymuniadau gorau i bawb ar gyfer digwyddiad dathlu llwyddiannus a phleserus.

Daeth y cyfarfod i ben am 19.43.

Dywedodd y Clerc wrth aelodau'r Cyngor nad oedd yr holl wybodaeth berthnasol wedi dod i law oddi wrth Neuaddau Pentref Capel Dewi a Llanarthne ynglŷn â fformatio'r daflen. Dywedodd y Cyng P Bowen y byddai'n atgoffa aelodau pwyllgor Neuadd Capel Dewi bod angen y wybodaeth cyn gynted â phosibl.

274/2021-2022 Derbyn adroddiad yr Archwiliwr Ariannol Mewnol am y cyfnod 01/01/2022 - 31/03/2022.

Roedd pob aelod wedi derbyn adroddiad ysgrifenedig cyn y cyfarfod. Cafwyd adroddiad llafar llawn gan y Cyng A Isaac. Cadarnhaodd yr adroddiad gywirdeb y cysoniad banc a'r datganiad cyfrifon a ddarparwyd i'r Cyngor. Cadarnhaodd hefyd gywirdeb yr adroddiad cyllideb terfynol a ddarparwyd. Cynigwyd gan y Cyng P Bowen ac eiliwyd gan y Cyng M Jones i dderbyn yr adroddiad. Diolchodd yr aelodau i'r Cyng A Isaac a'r Clerc am eu gwaith.

Roedd pob aelod wedi cael copi o gyfrifon 2021 – 2022 cyn y cyfarfod. Diweddarodd y Clerc holl aelodau'r cyngor ar incwm, gwariant ac adroddiad cyllideb cyflawn. Dangosodd y Clerc fod rhai pynciau o'r gyllideb gyda gorwariant ac eraill danwariant a rhoddwyd eglurhad i bob pwnc.

275/2021-2022 Derbyn adroddiad yr Arholwr Ariannol Allanol am y cyfnod 01/04/2019 - 31/03/2020.

Roedd pob aelod wedi cael adroddiad ysgrifenedig gan Swyddfa Archwilio Cymru cyn y cyfarfod. Cafwyd adroddiad llafar llawn gan y Clerc yn datgan bod y 'Datganiad Cyfrifo', 'Tystysgrif Archwilio' a 'Hysbysiad o Gasgliad yr Archwiliad' wedi eu gosod ar y wefan a'r hysbysfyrdau i'r cyhoedd eu gweld ac yn cadarnhau sylwadau'r archwiliwr allanol fel a ganlyn. -

Barn archwilio - Cymwys

Ac eithrio'r materion hynny a nodir yn fy Sail ar gyfer Cymhwys isod, yn fy marn i nid oes unrhyw faterion wedi dod i'm sylw sy'n peri pryder, mewn unrhyw ffordd berthnasol, fod y wybodaeth a adroddir yn y Ffurflen Flynyddol hon:

- heb ei baratoi yn unol ag arferion priodol.
- nad yw'r deddfwriaeth a'r gofynion rheoleiddio perthnasol wedi'u bodloni.
- nad yw'n gyson â threfniadau llywodraethu'r Cyngor/Pwyllgor; a
- nad oes gan y Cyngor/Pwyllgor drefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau.

Sail ar gyfer Cymhwyster

Yn fy marn i mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn anghyson â'r trefniadau sydd ar waith yn y Cyngor. Honiadau 1 a 4: Mae'r Cyngor yn datgan ei fod wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer cymeradwyo'r cyfrifon ac ar gyfer arfer hawliau etholwyr i archwilio'r cyfrifon. Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (y Rheoliadau), yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo'r cyfrifon cyn i'r cyfnod arolygu etholwyr gychwyn a rhoi 14 diwrnod o rybudd o'r cyfnod arolygu. Hysbysebodd y Cyngor ei gyfnod arolygu fel bod rhwng 15 Medi 2020 a 17 Medi 2020 – tri diwrnod yn hytrach nag 20 diwrnod gwaith fel sy'n ofynnol gan y Rheoliadau. Ni chymeradwyodd y Cyngor y cyfrifon tan 16 Medi 2020. Felly, yn fy marn i, methodd y Cyngor â chydymffurfio â gofynion y Rheoliadau ac ni wnaeth drefniadau priodol ar gyfer cymeradwyo cyfrifon nac arfer hawliau archwilio etholwyr. Honiad3: Mae'r Cyngor yn datgan ei fod wedi cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol. Wrth osod ei braesept, mae'n ofynnol i'r Cyngor gyfrifo ei ofyniad cyllidebol yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992. Fodd bynnag, ni chyfrifodd y Cyngor ei ofyniad cyllidebol cyn gosod ei braesept am y flwyddyn.

Materion eraill yn codi ac argymhellion

Datganiad cyfrifyddu

Nid yw'r cyfrifon cymharol ar gyfer 2018-19 wedi'u diwygio i fynd i'r afael â gwallau a nodwyd gan archwiliad 2018-19. Dylid gwneud y diwygiadau a ganlyn i'r datganiad cyfrifyddu ar gyfer 2018-19. Nid yw'r diwygiadau hyn yn effeithio ar y balans terfynol a adroddwyd:

2018-19

Llinell 2 Incwm o drethi lleol £18,999

Llinell 3 Incwm arall £5,751

Llinell 6 Taliadau eraill £9,995

Argymhellwn yn y dyfodol, cyn iddo gymeradwyo'r datganiad cyfrifyddu, fod y Cyngor yn gwirio rhifydddeg a chysondeb y datganiad cyfrifyddu gan gynnwys yn erbyn adroddiadau archwilio'r flwyddyn flaenorol.

Nid oes unrhyw faterion pellach yr hoffwn dynnu sylw'r Cyngor atynt.

Diolchodd yr aelodau i'r Clerc am ei waith trwyadl yn paratoi'r archwiliad a diolchodd y Clerc i'r Cyng P Bowen am ei gymorth.

276/2021-2022 Derbyn adroddiad yr Arholwr Ariannol Allanol am y cyfnod 01/04/2020 - 31/03/2021.

Roedd pob aelod wedi cael adroddiad ysgrifenedig gan Swyddfa Archwilio Cymru cyn y cyfarfod. Cafwyd adroddiad llafar llawn gan y Clerc yn datgan bod y 'Datganiad Cyfrifo', 'Tystysgrif Archwilio' a 'Hysbysiad o Gasgliad yr Archwiliad' wedi eu gosod ar y wefan a'r hysbysfyrdau i'r cyhoedd eu gweld ac yn cadarnhau sylwadau'r archwiliwr allanol fel a ganlyn. -

Barn archwilio - Cymwys

Ac eithrio'r materion hynny a nodir yn fy Sail ar gyfer Cymhwys isod, yn fy marn i nid oes unrhyw faterion wedi dod i'm sylw sy'n peri pryder, mewn unrhyw ffordd berthnasol, fod y wybodaeth a adroddir yn y Ffurflen Flynyddol hon:

- heb ei baratoi yn unol ag arferion priodol.
- nad yw'r ddeddfwriaeth a'r gofynion rheoleiddio perthnasol wedi'u bodloni;
- nad yw'n gyson â threfniadau llywodraethu'r Cyngor/Pwyllgor; a
- nad oes gan y Cyngor/Pwyllgor drefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau.

Sail ar gyfer Cymhwyster

Yn fy marn i mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn anghyson â'r trefniadau sydd ar waith yn y Cyngor. Honiadau 1 a 4: Mae'r Cyngor yn datgan ei fod wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer cymeradwyo'r cyfrifon ac ar gyfer arfer hawliau etholwyr i archwilio'r cyfrifon. Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (y Rheoliadau), yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo'r cyfrifon cyn i'r cyfnod arolygu etholwyr gychwyn a rhoi 14 diwrnod o rybudd o'r cyfnod arolygu. Hysbysebodd y Cyngor ei gyfnod arolygu fel bod rhwng 20 Awst 2021 a 17 Medi 2021. Dim ond o 4 Medi 2021 y dangoswyd yr hysbysiad. Ni chymeradwyodd y Cyngor y cyfrifon tan 14 Medi 2021. Felly, yn fy marn i, methodd y Cyngor â chydymffurfio â gofynion y Rheoliadau ac ni wnaeth drefniadau priodol ar gyfer cymeradwyo cyfrifon nac arfer hawliau etholwyr i archwilio

Materion eraill yn codi ac argymhellion

Datganiad cyfrifyddu

Mae'r balans a ddygwyd ymlaen (Llinell 1) a adroddwyd ar gyfer cyfrifon cymharol 2019-20 o £11,770 wedi'i danddatgan o £650. Mae hyn yn arwain at wallau rhifyddol yng nghyfrifon 2019-20 a 2020-21. Y cofnodion cywir yw:

	2019 - 2020	2020 - 2021
Balans Llinell 1 a ddygwyd ymlaen	£12,420	£5,223
Llinell 7 Balans a gariwyd ymlaen	£5,223	£12,824

Argymhellwn fod y Cyngor, yn y dyfodol, cyn iddo gymeradwyo'r datganiad cyfrifyddu, yn gwirio rhifydddeg a chysondeb y datganiad cyfrifyddu. Nid oes unrhyw faterion pellach yr hoffwn dynnu sylw'r Cyngor atynt.

Diolchodd yr aelodau i'r Clerc am ei waith trwyadl yn paratoi'r archwiliad a diolchodd y Clerc i'r Cyng P Bowen am ei gymorth.

Mynegodd y Clerc ei siom i aelodau'r Cyngor ynghylch yr oedi cyn derbyn canlyniad yr archwiliad ar gyfer 2019 – 2020 a 2020 – 2021 gan Archwilio Cymru a'r canlyniad

a roddwyd gan yr Archwiliwr Allanol. Datgelodd y Clerc ei fod wedi siarad ag Archwilio Cymru ynglŷn â'r canlyniad a dywedodd ei fod wedi anfon y wybodaeth gywir ymlaen at Grant Thornton cyn y dyddiad dyledus. Cadarnhaodd Archwilio Cymru, oherwydd camgymeriad a wnaed gan yr Archwilydd Ariannol Mewnol mewn blynyddoedd blaenorol, a chyda throsiant uchel o Glercod rhwng 2017 a 2020, bod y diffyg profiad wedi arwain at gynnydd yn y gwall o flwyddyn i flwyddyn.

Cadarnhaodd Archwilio Cymru hefyd y byddai'r arferion sy'n cael eu harfer ar hyn o bryd gan Gyngor Cymuned Llanarthne a dyrannu Archwiliwr Ariannol Mewnol newydd yn dileu'r gwallau hyn.

275/2020-2021 Fforwm er mwyn i Aelodau Godi Adroddiadau/Cwestiynau drwy'r Cadeirydd.

Dim.

276/2021-2022 Yn Camera 20.28

Gadawodd y rhai nad oeddent yn aelodau o'r Cyngor Cymuned, neu'r Clerc y cyfarfod – i beidio â dychwelyd. Mae'r gwaharddiad oherwydd bod materion personél / staffio yn cael eu trafod.

277/2021-2022 Cyfarfod Nesaf.

Dyddiad y cyfarfod nesaf i'w gynnal yn Neuadd Bentref Llanarthne – 10/05/2022 am 19.00.

278/2021-2022 Daeth y Cyfarfod i ben am 20.32.

Cadeirydd

Dyddiad
